

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. V. De potestate inferendi censuras Ecclesiasticas, & ab eis absolvendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

emptionibus; & consuetudinibus; & quamvis etiam pœnas pecuniarias imponere possint Episcopi, & alii iudices Ecclesiastici, debent tamen hæc multatæ, non Camera Episc. palli, sed causis piis applicari, juxta *Trid. sess. 25. c. 13. de refor.*

§. IV.

De potestate instituendi in beneficiis, & destituendi seu deponendi.

AD legem jurisdictionis Episcopalis etiam pertinet jus instituendi in beneficiis, uti etiam destituendi, ac deponendi (prout sumitur ex citato *c. conquerente*, & ex *c. cum in junclo 12. de hereticis*) ita tamen, ut institutio late hic sumatur, & non tantum liberam collationem, sed quæcumque etiam confirmationem, & approbationem dicat, destitutio verò dicat quæcumque amotionem ab officio, beneficio, vel ordine, &c. hæc autem beneficiorum cura, ut bene sit illis provisum, adeo propria est Episcoporum, ut in *c. cum vos 4. h. t. concedatur illi œconomum in beneficio constituere*, si in præsentando ex legitima ratione moretur Patronus Laicus, aut indignum præsentet, penes quem sit fructus beneficii vacantis percipere, & in utilitatem Ecclesiæ expendere, vel futuro successori reservare: & in *c. Ordinarii 3. h. t. in 6.* præcipitur Ordinario inquirere in beneficiatos (num beneficia sua canonicè obtineant) in casu v. g. quo plura beneficia de se incompatibilia obtinent, cum cura animarum in pluribus talibus uni collatis Ecclesiis negligatur; neque tamen conceditur Episcopo facultas accipiendi redditus Ecclesiarum, vel

Psiching. Compend.

Dignitatum vacantium, ad suam collationem aut institutionem pertinentium, qui vel in utilitatem talium Ecclesiarum concedendi sunt, vel successorii reservandi juxta *c. final. h. t. in 6.* nisi consuetudo legitima, aut speciale privilegium aliud obtineat,

§. V.

De potestate inferendi censuras Ecclesiasticas, & ab eis absolvendi.

LEX Jurisdictionis Episcopalis etiam continet potestatem inferendi censuras (excommunicationis scilicet, suspensionis, & interdicti) juxta citatum *c. conquerente* (cum Episcopo negari non possit potestas ordinario remedio contumaces contra jura Episcopalia, & Ecclesiam coercendi) & potestatem ab illis absolvendi, quamvis ab aliis Prælatibus, ordinariam jurisdictionem habentibus, se inferioribus, & sibi subiectis, censurâ affecti sint, si tamen tales censurâ affecti, subiecti etiam sint tali Episcopo. & observetur *c. cum ab Ecclesiarum 9. h. t.* (nisi Pontifici expressè reservatæ sint censuræ tales, & nulla circa illas concessa Episcopis potestas) imò potestatem etiam habet, lapsos in hæresin, post hujus abjuratorem, in foro externo absolvendi ab excommunicatione Pontifici reservata (præsertim in nostra Germania, ubi alii inquisitores fidei ad hoc designati non habentur) ita ut talem à censura excommunicationis absolutum, postmodum in foro interno quilibet Sacerdos approbatus ab hæresis peccato absolvere possit: quin etiam, si criminale hæresis non sit delatum ad forum externum judiciale Episcopi; aut illius

Z. Vica-

Vicarii, sed statim ad forum penitentiae, possunt Episcopi Germaniae non solum ab haeresi occulta (prout concedit illis Trid. sess. 24. c. 6. de refor.) sed etiam a notoria in foro conscientiae absolvi, (dummodo absolvendus non sit haeresiarcha) quia casus per se Papales sunt per accidens ob nimiam frequentiam, vel ob difficultatem adeundi Pontificem, &c. Episcopales, nisi fortassis post Trident. de haeresi aliter nos loqui oporteat, de quo in l. 5. tit. 7.

Circa haec tamen adhuc advertendum primò: excommunicatum v. g. ab Episcopo, si absolutionem a Pontifice impetret, tacitè excommunicationis causam, posse, & debere compelli, etiam per Ecclesiasticas censuras, ut cum literis veram causam continentibus ad Pontificem se conferat. Si certò constet Episcopo de commissa obreptione; vel si non constet de hoc certò, prudens tamen dubium sit, compelli posse, ad purgationem canonicam, coram se praestandam juxta c. ex parte s. h. t. ut ne videatur in tali absolutione defuisse voluntas absolvi, si causa excommunicationis lateat, aut ne prudenter de hoc defectu saltem dubitetur.

Advertendum secundò, per Delegatum a Papa excommunicatum, non posse absolvi ab Episcopo sine speciali mandato Sedis Apostolicae, cum in tali causa Delegatus Pontificis sit superior Episcopo c. pastoralis 11. §. praeerea h. t. & consequenter talem excommunicatum nemo absolvi mortuo delegato poterit, nisi Summus Pontifex, aut in officio prioris Delegati successor, si officio facta sit delegatio, exceptis casibus a jure expressis, in quibus per accidens etiam in-

ferioribus Papam conceditur a Papalibus censuris absolvi licentia.

Advertendum tertio, eos quibus ex officio in certis casibus absolvi ab excommunicatione canonis conceditur de jure ordinatio licentia, posse eam etiam aliis committere, si ita expedire visum fuerit, uti statuitur in c. fin. h. t. junct. gloss. V. ex officio, quod idem de aliis censuris etiam dicendum est, cum eadem in omnibus sit ratio, quod ordinario scilicet iudici delegandi potestas conveniat.

Advertendum quarto, ob favorem animarum, & ad tollendum vel impediendum peccatum concessum esse Episcopis, ut si qui ab ipsis ob certum crimen ad ordinariam illorum potestatem pertinens excommunicati per Delegatum non fuerint absoluti, qui tamen in causa tali ad tollendum, vel impediendum peccatum non procedit ulterius, prout ipsi mandatum fuerat, hos malitiosè forum suum declinantes, & in peccato suo perseverantes, ita contra absolutionem Delegati Pontificii excommunicet, prout statutum habetur in c. significavit s. h. t. si tamen ipsi delinquentes moniti a peccato desistere nolint.

§. VI.

De potestate dispensandi concessa Episcopis.

AD legem jurisdictionis Episcopalis pertinet quidem etiam dispensandi licentia, quae tamen saepius restricta est, & non omnem dispensationem complectitur. Sic primò non possunt Episcopi in lege Pontificis, vel canonica, aut consiliorum decretis, dispensare, nisi in casibus